

Ř Í M : HLEDÁNÍ DĚTSKÉHO V CÍRKVI

První se na cestu k evropskému poutnímu setkání vydali Finové. Laponci na severu Norska vyjeli již 23. prosince. Spolu s ostatními projeli Východním mořem během 24. prosince, oslavili vánoce spolu se Švédy ve Stockholmu, přibrali na další cestě v Kodani Nory, Dány a skupinu z Vietnamu. V Hamburku byli přijati v srbochorvatském společenství, slavili spolu bohoslužbu a o několik hodin později již ujížděli společně dál. Také se poslední vrátili domů: v Laponsku vystoupili z vlaku až 5. ledna o půl osmé ráno, v 8 byli už na pracovištích.

Z jiného směru, ale také od kraje nejzazšího Evropy přijeli Portugalci. Připojili se v severním Španělsku k Baskům, kteří cestovali dvaceti autobusy. Zhruba ve stejnou dobu na madritském letišti čekali mladí lidé, aby mezi sebe přijali 150 Mezičanů, kteří přiletěli zvláštním letadlem. Později přešlo 43 autobusů francouzskou hranici z Katalánska. Pak mnozí další, např. 600 Jihoslovanů a karavana 20 zvláštních vlaků, které 27. prosince dojížděly v půlhodinových intervalech na římská nádraží. Tak byly zastoupeny téměř všechny evropské země /včetně několika východoevropských zemí/ a k tomu přibyl i značný počet poutníků z jiných světadílů. A byly tu zastoupeny všechny generace: z vlaků a autobusů vystupovali především mladí lidé, ale také děti, dospělí a mezi nimi i starší lidé.

Evropské setkání začalo již během cesty. Ta byla dosti dlouhá, aby se mezi sebou poznali přes jazykové obtíže a aby probírali různá témata, aby se spolu po desítky kilometrů modlili a aby spolu mlčeli. Některé vlaky přerušily svou cestu v některých severoitalských městech. "Při příjezdu do města Como jsme byli srdečně přivítáni. Mladí lidé z města nás očekávali na peroně s pochodněmi a spolu jsme šli do románského kostela, nejstarobylejšího v kraji. Byla již připravena společná modlitba a s čteními v italštině, franštině a němčině. V kostele jsme také přirozeně zpívali. Přišli nejen mladí Italové, kteří s námi pak jeli dál, ale také mnozí další i se svým biskupem, ačkoli bohoslužba začala až po půlnoci. Po modlitbě jsme se vrátili s pochodnovým průvodem zpět, posilnili jsme se připraveným čajem a koláči. Vprovázeli nás i ti, kdo nejeli s námi dál do Říma.

V tu dobu byl bratr Roger v jižní Itálii. Původně se počítalo s tím, že před evropským setkáním navštíví ke krátkému pobytu Afriku, zejména Ugandu. Když však přišla zpráva o velkém zemětřesení v jižní Itálii, rozhodl se k návštěvě postižených míst ve starém obytném voze. S několika bratřími se usadili v opuštěné vesnické škole a odtud navštěvovali nesnadno přístupné vesničky v horách.

Zatímco první účastníci byli již na cestě do Itálie, platilo pro všechny, kdo připravovali setkání v Římě, aby dokončili a splnili nepředstavitelné úkoly v organizaci. Po několika měsících se více než 150 církevních obcí a farností připravovalo na toto setkání. Mnozí byli připraveni udělat pro ně všechno možné.

Znovu se potvrdil ten starý výrok, že římská církev je církví, která předchází ostatní v "lásce k bližnímu". Pak se však ale stalo, co nikdo nečekal. Počet přihlášek byl najednou dvakrát tak velký, než se původně očekávalo. Ukázalo se, že římské setkání bude rozsahem dvojnásobné ve srovnání s velikonočním setkáním v Taizé. Kde se mělo v tak krátké době najít ubytování pro deset až patnáct tisíc dalších lidí? Kde vůbec ty lidi přijmout? A teď šlo o každou hodinu. Mnozí to pochopili a velkoryse dali k dispozici své domy. A tak byly improvizovány velké ubytovny a ložnice v klášterích, které jsou ve spojení s blízkými farními obcemi. A tak se stalo, že pro setkání byl téměř všude a vždy rámec farní obce a společenství s ní. Někdo psal: "Naše farní společenství očekávalo 40 mladých lidí a přicházeli další a další. Kdo má velké srdce, najde vždycky místo pro ty, kdo k němu přicházejí, najde něco k snědku a neztrácí radost. Řím se nezalekl, byl městem s rozevřenou náručí."

Univerzita a seminář Lateránské baziliky, místa, která ještě nikdy nezažila setkání tolika mladých lidí, otevřela své brány v předvečer setkání. Bylo příliš pozdě na to, aby se podrobně dal připravit příjem 20 tisíc lidí - a místo nestačilo ani zde. Seminární kuchyně, která normálně vyvařuje pro 100 až 200 seminaristů, musela připravit za 24 hodin jídlo pro několik tisíc mladých lidí, kteří ani nemohli přijít ke všem denním jídlům. Byly dány k dispozici i další papežské vysoké školy jako Gergoriána, Angelicum, S. Anselmo, Antonianum, Germanicum a další.

Zdaleka ne všichni přijedší mohli být o tom všem informováni předem. Mnohé z nich podmínky, se kterými se setkali, byly překvapující a v první okamžik nepochopili, co tomu všemu předcházelo. Přijímali se v nedostatečném prostoru, v nepřehledných podmínkách, muselo se dlouho čekat, leckde se lidé neorientovali a bloudili, než se dostali do své obce, do farního společenství. A Římané nacházeli stále nová řešení, aby umístili všechny a aby je přivítali.

Všechno záleží na tom, abychom nechali Krista
přijít až k sobě

Sobota, 27. prosince. - Ačkoli ještě zdaleka nedorazili všichni, byla již lateránská bazilika večer k první společné modlitbě naplněná. Dva mladí Severameričané krátce o tom mluví a vzpomínají na to, jak se konala dvě velká shromáždění poutní cesty v Kanadě a v USA. Pak bratr Roger říká několik slov o základu společného hledání a snažení v nejbližších dnech :

"My všichni žijeme po živém Bohu, všichni ho hledáme. A víme proč? Zda-li Boha poznáme, to záleží zcela na tom, zda k sobě vpustíme Krista zmrtvýchvstalého. A že jsme v sobě Krista přijali, to poznáme a zažijeme pokaždé, když se smíříme dva nebo nás více mezi sebou. Proto se usmířujeme v těle Kristově - v církvi, ne aby se stala silnější proti někomu jinému, ale aby vyzařovala společenství, družnost a radost. Nejsilnější výzva nás v tomto roce válek a válečných hrozeb je výzva ke vzájemnému usmíření, aby se církev stala kvasem míru pro celý lidský rod."

Několik gest podtrhuje tato slova. Oběti zemětřesení v jižní Itálii daly bratru Rogerovi několik dáreků pro mladé lidi: olivové snítky, láhev vína, kterou zachránila jedna starší žena z ruin svého domu, dětské kresby: město s otevřenými branami pro Poláky a Čechy, jeden penzista věnoval Skandinávům a Laponcům i Irům obrázek ryby, starý křesťanský symbol církve.

Neděle, 28. prosince. - Celý den se odbýval ve farních obcích a později tomu tak bylo vždy odpoledne. Hosté z různých zemí se seznamovali s Římany a pokoušeli se spolu žít a navzájem se vyslechnout. Nemůžeme se zde pouštět do příliš velkých podrobností o tom společném prožívání ve farnostech. Tomuto aspektu setkání se bude věnovat příští Dopis z Taizé.

Od nedělního večera se vždy dvakrát denně konala společná modlitba ve 3 bazilikách: byly to lateránské zpěvy, čtení z Písma, dlouhé přímluvné a prosebné modlitby a každý večer také modlitby před křížem. Bratři z komunity v Taizé se účastnili těchto bohoslužeb jednou v lateránské bazilice, jednou v Santa Maria Maggiore a jednou v Santa Maria degli Angeli. Bratr Roger putoval od jedné baziliky k druhé a přenosové zařízení umožnilo, aby jeho projevy bylo slyšet ve všech třech bazilikách současně. V neděli večer hovořil o hledání "dětského v církvi", "o pohledu pokoje, pohled dítěte", kterým se díváme na církve a nesnažíme se vidět jen rub. To bychom byli strženi pesimismem. Angelina, která žije od února v Římě, hovoří o svěžesti, kterou objevila ve všedním dnu římské církve a dále o pohostinnosti farností v italském hlavním městě. Pak pozdravuje shromáždění kardinál Poletti, zástupce papeže pro římské biskupství, ještě jednou zcela srdečnými slovy ve jménu římské církve. Od toho večera až do konce římského setkání se stává chorový prostor lateránské baziliky místem nepřetržitých modliteb.

V neděli večer se také rozdělují Dopis z Itálie, který od pondělka je červenou nití pro rozhovory: každé dopoledne i odpoledne se pouštějí diskusní skupiny do jednoho z osmi oddílů tohoto listu.

Angažovanost pro smíření

Pondělí, 29. prosince. - Pouť ke katakombám. V antické době to byla podzemní pohřebiště mimo hranice města. V prvních dobách dovolovaly římské zákony křesťanům, aby se do takových míst scházely k bohoslužbám. Později, když začalo pronásledování křesťanů, jim to bylo zakázáno, pod trestem smrti. To pak křesťané rozšiřovali katakomby a budovali rozvětvené labyrinty, do nichž se ukrývali při pronásledování. Katakomby se staly symboly nebojácné ale opovrhované církve, která vyznává svou víru až k mučednictví. Skupina za skupinou sestupují mladí lidé do katakomb. Koná se zde společná modlitba a střídá se se společným mlčením, aby si všichni uvědomili význam tohoto místa a aby si vzpoměli, že odsud se církve rozšířila do celé Evropy. V dlouhé řadě pak táhnou všichni touto podzemní poutí chodbami katakomb, v tiché modlitbě nebo se zpěvem "Confitemini Domino,,,", "Adoramus Te Domine". Na okamžik jako bychom se octli v jiném tisíciletí a stali se současníky těch, kdo se zde scházeli v blízkosti svých mrtvých a zvláště mučedníků. Jaksi tušíme závažné nasazení a plodnost naprosté oddané angažovanosti pro Krista. "Krev křesťanů je setbou", říká jeden křesťan již ve 2. století.

Večer vyslovuje bratr Roger návrh: "Všechno záleží na tom, aby každý z vás přemýšlel o svém povolání k usmíření a aby se osobně rozhodl. Napište svůj závazek k usmíření na lístek a vhoďte jej do krabice vedle ikony na podlaze. Vaše napsané závazky budou předány v řadě farností a společenství, jež se za vás budou za každého osobně po celý příští rok modlit."

Pak připojuje tato slova: "Mnoho mladých i již ne tak mladých lidí se dnes ptá, proč se ještě dosud konkrétně a viditelně církevní instituce neusmířily. Nemohu vás prosit ve jménu své celé generace za odpuštění, ale chci tak udělat za svou o sobě. Abych vás poprosil za odpuštění, že stále ještě nedošlo k usmíření mezi církevními institucemi, půjdu v těchto dnech od jednoho z vás k druhému, aby všichni, kdo si to budou přát, mohli do mých dlaní udělat znamení usmíření, znamení kříže. Odvažte se, až budete zase doma, k tomuto gestu, které vyprošuje odpuštění aniž by bylo třeba k tomu cokoli říkat: Nestavte své ruce, aby ten koho jste nějak zranili, mohl poznamenat znamením kříže."

Přispěchat a neutíkat

Úterý 30. prosince.- Pro odpoledne se nabízejí tři možnosti: 1) pouť od jednoho kostela ke druhému, kde mladí lidé připravili modlitební hodinky; 2) pobývání v tichosti v nějakém kostele, např. v blízkosti Petrova hrobu; 3) rozhovory v malých skupinách, které vznikají spontánně před Petrským domem. Kdo prochází asi ve 3 hodiny náměstím před sv. Petrem, vidí pod zářivým nebem všude malé skupinky mladých lidí ponořené v rozhovoru, jak čekají až se otevrou brány domu pro večerní modlitbu a papežem Janem Pavlem II.

Příští den komentuje jeden římský deník: "Nevidíme to zrovna každý den, že by se do Petrského domu nevešli všichni, kdo tam přišli na bohoslužbu." Ačkoli je obrovská bazilika naplněna ve všech zákoutích mladými lidmi, zůstávají před ní na náměstí ještě desetitisíce. Bohoslužba se přenáší reproduktory až na náměstí a na konci modlitba pozdravuje papež ze středního balkónu Petrského domu všechny, kdo se nevešli dovnitř. Pod klenbami a pod kopulí se rozeznávají latinské zpěvy. Původně měla slavnost trvat hodinu, ale protahuje se na tři hodiny. Poprvé se vlastně scházejí do tohoto domu lidé nejrůznějších vyznání a přitom to jsou většinou sami mladí lidé. Po mnoha staletích rozštěpení křesťanů je již toto samo o sobě znamením, ukazatelem cesty, cesty k smíření: neutíkat před obtížemi spojenými s rozdělením křesťanů, ale přispěchat a neúnavně hledat a vytrvale začínat stále znova. (Výtahy z textů papeže Jana Pavla II a br. Rogera jsou uveřejněny v únorovém Dopise z Taizé.)

Středa, 31. prosince.- Čtrnáct velkých skupin, každá mluvící jiným jazykem se setkává na papežských universitách a rozvažuje o tom, jak by se mohlo domy pokračovat v tomto evropském shromáždění. Setkání tisíců lidí má smysl teprve tehdy, když si na něm každý pro sebe najde zdroj, z něhož by doma čerpal odvahu k usmíření: v nejužším kroužku, ve vlastní ulici, po všech překážkách a zklamáních, den za dnem. Večer se zabývá bratr Roger jedním hlediskem tohoto pokračování a to v souvislosti se setkáním 6. srpna v Taizé:

"Nevím jak bych vám řekl, kolik mi dělá starostí, že se mladým lidem zabranuje v tom, aby se podíleli na zásadním rozhodování o budoucím vývoji společnosti. Abychom se mohli zásadně rozhodovat k usmíření a pro světový mír, pokusíme se všemožně o to - jak jste to již četli v Dopise z Itálie - abychom rozvinuli prototyp celosvětové autority. Proto již dnes večer napište konkrétní návrhy, zaujměte postoj a řekněte, co si o tom myslíte. A společně nebudeme uhýbat v obecném nedostatku odvahy, který vyvolává netečnost, nečinnost a pasivitu. Abychom se na tuto cestu připravili, zahájíme modlitbou, ať je jakkoli ubohá, modlitbou za to, abychom u Krista našli tvůrčí energii."

Ve farnostech se chýlí poslední den roku ke konci noci modlitby; jsou to vlastně tři společné modlitební hodiny a během nich může každý přijmout svůj osobní závazek: Odpouštět to znamená se zrodit znovu", "Děti a ti, kdo se jim podobají", Podstupovat rizika pro světový mír."

Mnoho lidí přichází v poledne dne 1. ledna na Petrské náměstí, aby se s papežem modlili za mír. "Srdečně pozdravují mladé a bratry z ekumenické komunity v Taizé" říká papež na konci modlitby. Pak se všichni shromažďují k poslední společné modlitbě. O několik hodin později jsou již autobusy na hlavních výpadevkách z Říma a vlaky směřují na sever.

Návrhy pro příští měsíce

Když jsme se setkali ve středu odpoledne z různých zemí a krajin - a když jsme pak jeli zpátky domů - vzniklo mnoho plánů jak by se teď mělo pokračovat konkrétně doma; jak by každý tam, kde žije, převedl v čin kousek něčeho toho, co v Římě objevil a prožil.

Dva týdny po setkání v Římě se tam sešlo na 600 mladých lidí a byli to zástupci ze všech farností, kteří uvažovali o pokračování. Kříž, který byl vystavován v Lateránské bazilice bude putovat nyní v týdenních intervalech od jedné farnosti k druhé.

V Římě jsme hledali "ono dětské v církvi". Mnozí se nyní chtějí pokusit pohlížet na církev pohledem dítěte, nikoli naivním, ale nezaujatým pohledem, který vyvolává nové podněty, pohledem spojeným s rozhodnutím razit nové cesty a stát se uprostřed rozdělení "poutníky smíření a pokoje".

Několik návrhů, které se sešly z nejrůznějších stran:
- Vyhledávat pravidelně Ježíše v noci, jak to udělal Nikodém, abychom došli odpuštění a aby Kristus změnil náš vlastní pohled, pohled na nás samé, na druhé a na lid Boží. K tomu můžeme v rohu svého pokoje vytvořit malé místečko pro kontempletaci. Někdy můžeme připravit večerní nebo noční modlitbu pro více lidí, pro celou skupinu, a to v rámci vlastní farnosti nebo i spolu s jinými společenstvími. Začneme společnou modlitbou a pak v nočních hodinách se budeme za osobní modlitby rozcházet. Můžeme uspořádat také takovouto "noc se všemi lidmi, kteří trpí", a modlitebními úseky za lidi ve všech pěti světadílech a s oslavením zmrtvýchvstalého Krista za časného jitra.

- Jiní připravují se svými farnostmi na postní dobu "Křížovou cestu": Každý pátek jedno zastavení v jednom domě (kde je to možné též v domech utrpení, v nemocnicích a pod.) Končí se modlitbou u kříže.

- Jiní zase chtějí podniknout o sobotě či neděli ve svém městě nebo v okolí poutí od kostela ke kostelu, od skupiny ke skupině, od farností k farnosti. Přitom by měla být možnost rozhovoru a výměny zkušeností. Během měsíce chtějí mnozí také navštívit všechny skupiny a společenství v městě, které se angažují v boji a v kontemplaci a na konci měsíce je pozvat k společné modlitbě a rozhovoru do jedné farnosti či obce. Dopis z Itálie mluví také o malých poutích, které vykonávají děti k jiným generacím.

- Na úrovni skupin nebo obcí by chtěli další přemýšlet o tom, jak by se mohli ještě konkrétněji postavit k "Výzvě za spravedlivé rozdělování statků" (zjednodušení života, odpovědné zacházení s materiálními prostředky, nelpění na kariéře, život mezi nejubožejšími, přijímání jiných do svého domu apod.)

- Malé skupiny chtějí vypracovat návrhy a kritéria pro "prototyp světové autority", jehož příprava má začít 6.srpna v Taizé. Které otázky jsou v tomto ohledu nejnaléhavější?

- Čas od času může být ve farnosti, v obci nebo i v několika současně uspořádáno něco zvláštního, něco, co by osvěžilo ducha společenství.: velikonoční weekend, o kterém by bylo lze využít všechny shora zmíněné návrhy. V pátek večer to může být rozhovor na otázku: Jak prožíváme odpouštění ve všedním dnu, v konfliktních situacích, v rozdělení? Pak modlitba před křížem. V sobotu dopoledne rozjímání v tichosti nad Ukazatelem poutní cesty (Itinerář) nebo nad tím úsekem Dopisu z Itálie, který každý pro sebe považuje za nejvýznamnější. Pak rozhovory ve skupinách na návrhy z Dopisu z Itálie. V sobotu odpoledne poutí z jedné obce do druhé, od skupiny k skupině se společnou večerní bohoslužbou. V neděli dopoledne slavení bohoslužby se všemi generacemi farnosti či obce a společný oběd.

- Větší shromáždění poutní cesty (před velikonoce: Lisabon, kde bude br. Roger 14.března) se konají často o sobotách. Před takovými setkáními se mohou konat v kostelích v pátek večer modlitební setkání na mnoha místech, k nimž se scházejí všichni kdo třeba ještě v noci se vydávají na cestu a dále všichni ti, kdo je svými modlitbami doprovázejí a čekají na jejich návrat.

ÚRYVKY PÍSMO K MEDITACI /březen/

1. Ne-Mt 6, 24 - 34	16. Po-Mt 20, 17 - 23
2. Po-Mt14, 13 - 21	17. Út-Mt 20, 25 - 28
3. Út-Mt14, 22 - 33	18. St. Ž. 91/90
4. St-2K5, 20 - 6,2	19. Čt. - Mt 21, 1-11
5. Čt. - L 9, 22-25	20. Pá - Mt 21, 12-17
6. Ř 12, 14 - 21	21. So - Mt 18, 18 - 22
7. So - L 5, 27 - 32	22. Ne - J 4, 5 - 15
8. Ne - Mt 4, 1 - 11	23. Po - Žd 1, 1-6
9. Po - Jr 2, 1 - 7	24. Út - Jr 15, 16 - 21
10. Čt - Jr 2, 11- 5	25. St - Žd 2, 10 - 18
11. St - Mt 19, 13 - 15	26. Čt.- Mt 22, 10-18
12. Čt.- Mt 19, 16 - 22	27. Pá - Ž 119/118/121 - 136
13. Pá - Mt 19, 23 - 30	28. So - Ž 4, 12 - 13
14. So - Jr 7, 21 - 28	29. Ne - Ef 5, 8 - 14
15. Ne - Mt 17, 1-9	30. Po - Mt 22, 34 - 40
	31. Út - Mt 23, 8 - 12